

Ajuts de les Comunitats Europees per a les llengües

Tan breument com és possible intentem d'oferir una petita relació dels ajuts que la Comissió Europea atorga a projectes relacionats amb les llengües. La brevetat de les descripcions que trobareu a continuació del cert que us plantejaran encara més dubtes. Si és així, no dubteu a adreçar-vos a l'oficina de la Comissió Europea a Barcelona (avinguda Diagonal, 407 bis, planta 18, Edifici Atlàntic, 08008 Barcelona, telèfon 415 81 77) o al CIEMEN (C. Pau Claris, 106, 1r 1a, 08009 Barcelona, telèfon 302 01 44).

Direcció General XXII, educació, formació i joventut

DG XXII, B-7 6/60. Rue de
la Loi, 200. B-1049, Brussel·les.
Fax. + 32 2 296 42 58

Ajuts a les accions en l'àmbit de les llengües i les cultures regionals o minoritàries

Amb l'objectiu de «protegir i promoure les llengües i cultures regionals o minoritàries i de sistematitzar, millorar o fomentar l'ensenyament» d'aquestes llengües, la Direcció General (DG) XXII convoca anualment ajuts per a les propostes d'accions en l'àmbit de les llengües anomenades regionals o minoritàries, entre les quals hi inclouen el català. Enguany la convocatòria ha estat publicada al Diari Oficial de les Comunitats Europees (DOCE) núm. C 79/18, de 31 de març de 1995. Poden optar a aquests ajuts, prioritàriament, els projectes pedagògics en diferents nivells de l'ensenyament, els projectes destinats a la formació inicial i continuada del personal docent, la formació d'adults, les publicacions per a infants i per a adults, la producció de material didàctic, els treballs de normalització de la llengua, lexicografia i terminologia, la recerca, les manifestacions culturals, l'ús de les llengües en els mitjans de comunicació: producció de pel·lícules, vídeos, programes de ràdio i televisió, les xarxes d'informació i documentació, les trobades de parlants d'una mateixa llengua de diferents estats de la UE.

La Comissió Europea té en compte, a l'hora d'avaluar les propostes, la dimensió europea dels projectes, o sigui la participació de diverses comunitats lingüístiques o de diversos estats membres. També valora altres aspectes com l'efecte multiplicador del projecte, el caràcter urgent, la qualitat i la presentació de la sol·licitud i la relació cost/eficàcia.

La sol·licitud es pot redactar en qualsevol de les llengües oficials de la UE, en impresos regularitzats que hom pot demanar a la Comissió Europea, a l'adreça que encapçala aquest punt.

Cal tenir present que la Comissió subvenciona només una part del projecte, i que la subvenció mai no és superior al 50 %. Per tant cal justificar en l'informe pressupostari d'on sortiran la resta de diners. A més, només es pot demanar finançament per un any, malgrat que el projecte sigui plurianual: cada any cal renovar l'ajut, si s'escau.

Les propostes s'han de presentar abans del dia 1 de juliol, per a la selecció de

juliol, i abans del dia 1 de setembre, per a la selecció de setembre. Cal preveure un mínim de dos mesos entre la data de selecció i l'inici del projecte.

El Programa Sòcrates

Amb la Decisió núm. 819/95/CE del Parlament Europeu i del Consell de 14 de març de 1995 (DOCE núm. L 87, de 20 d'abril de 1995), es creà el programa d'acció comunitari Sòcrates, per al període comprès entre l'1 de gener de 1995 i el 31 de desembre de 1999. Aquest programa engloba i coordina totes les accions anteriors en l'àmbit de l'ensenyament. Sòcrates té com a objectiu principal contribuir al desenvolupament d'un ensenyament i una formació de qualitat en el marc d'un espai europeu obert i de cooperació en matèria d'ensenyament.

El Programa Sòcrates es divideix en tres capítols:

I. Ensenyament superior (Erasmus)

II. Ensenyament escolar (Comenius)

III. Accions transversals en els àmbits següents:

- aptituds lingüístiques en la Comunitat (Lingua);
- ensenyament obert i a distància;
- intercanvis d'informació i d'experiències (inclosos Eurydice i Arion).

La complexitat del programa, però, ens obliga a emplaçar els lectors a demanar-nos els aclariments i la informació que desitgin.

Sòcrates es presenta amb una novetat prou esperançadora per a les llengües que, com el català, són oficials en un territori d'un estat membre de la UE, tal com podem llegir en un dels considerants de la Decisió:

«Atès que determinades llengües, que tenen un estatut nacional sense ser llengües oficials de la Unió Europea, s'utilitzen de manera substancial com a llengua d'ensenyament en les universitats; que l'ensenyament en aquestes llengües hauria d'oferir possibilitats d'accés als àmbits del programa que afecten l'ensenyament superior...». La inclusió d'aquest paràgraf significa un pas endavant en les aspiracions de les llengües que es troben en aquesta situació, tot i que encara no sabem de quina manera es concretarà aquesta declaració d'intencions de cara al cas del català. Haurem d'esperar.

Visites d'estudi

Per tal d'afavorir el coneixement i l'intercanvi mutu entre les diverses comunitats lingüístiques, la DG XXII, amb la col·laboració del Bureau Européen pour les Langues moins Répandues, organitza anualment unes visites d'estudi reservades a persones que treballen en qualsevol camp relacionat amb les llengües, ja que la intenció és que els beneficiaris de les beques per realitzar aquestes visites actuïn com a *multiplicadors* dels objectius del programa i de la comunitat visitada.

Les visites es realitzen cada any a set comunitats diferents, de les quals cada persona només en pot realitzar una, i tenen una durada de cinc dies (sis, si comptem els viatges). Les dates de cada visita d'estudi varien segons el lloc, però solen ser els mesos de març, abril i maig, tot i que no sempre. Durant els dies d'estada a cada indret, els organitzadors han elaborat un programa de treball que consisteix en la visita acurada dels llocs i les persones que poden informar de la situació de la llengua a cada comunitat: ràdios, TV, biblioteques, centres culturals,...

Per participar en aquestes visites d'estudi cal omplir un formulari abans del

dia 31 de maig de cada any. Aquest formulari el podeu sol·licitar a la Comissió Europea (DG XXII) o bé al CIEMEN a partir de l'1 de març de cada any. Si heu estat seleccionats rebreu la notificació de la comunitat que us han assignat de visitar i les dates concretes de la visita, com també la beca que us atorguen, que no és major de 800 ecus, dels quals el 80 % el rebreu abans i la resta un cop finalitzada la visita, quan hagueu lliurat l'informe complet a la Comissió i aquesta l'hagi acceptat.

**Direcció General X,
informació, comunica-
ció, cultura, sector
audiovisual.
D1 acció cultural**

*DG X. Unitat d'Acció
Cultural. Oficina 4/09. Rue de la
Loi, 102. B-1049, Brussel·les*

Projecte pilot d'ajuts econòmics per a la traducció d'obres literàries contemporànies

D'ençà del 1989 la DG X de la Comissió Europea ajuda econòmicament la traducció d'obres literàries contemporànies que siguin representatives de la cultura europea. La Comissió entén com a literatura contemporània les obres (novel·la, relat, teatre, assaig i poesia) la primera publicació de les quals hagi estat al segle XX (millor si és després de 1945).

L'ajut es concedeix prioritàriament a la traducció de: obres en llengües menys difoses a llengües de major difusió; obres en llengües menys difoses a altres llengües menys difoses; obres en llengües de major difusió a llengües menys difoses; obres en llengües de major difusió a altres llengües de major difusió, sempre en el marc de les llengües de la UE. L'ajut cobreix el 100 % de les despeses dels honoraris del traductor.

La convocatòria d'enguany es va publicar al DOCE núm. C 46, de 23 de febrer de 1995. El termini de presentació de sol·licituds era el 30 de maig. Per rebre més informació de cara a properes convocatòries d'aquests ajuts cal adreçar-se a la Unitat d'Acció Cultural de la Comissió, a l'adreça que encapçala aquest punt.

El Programa Kaleidoscope 2000

És un programa de suport a les manifestacions artístiques i culturals de dimensió europea, que té com a objectius encoratjar la creació artística i cultural a Europa, donar suport a projectes culturals, promoure els intercanvis culturals per tal de contribuir a millorar el coneixement mutu i afavorir l'accés a la cultura de les categories desfavorides.

Poden demanar aquests ajuts les entitats i organitzacions que preparin programes artístics i culturals de gran abast, o bé que tinguin en compte la formació, l'intercanvi, l'accés a la cultura, i la cooperació entre diversos estats en aquest terreny.

Les subvencions mai no representen més del 50 % del cost de l'activitat.

Aquest nou programa entrarà en vigor a partir de l'1 de gener de 1996 i durarà fins al 31 de desembre de l'any 2000.

El Programa Ariane

Com l'anterior, aquest programa entrarà en vigor a partir de l'1 de gener de 1996. Està destinat a promoure el coneixement i la difusió de la creació artística literària europea, i dóna prioritat a les traduccions de les obres escrites en les llengües menys difoses de la Comunitat, per mitjà d'ajuts a la traducció d'obres literàries contemporànies, d'obres dramàtiques, d'obres de referència i de difusió entre professionals de diversos sectors. Els ajuts poden ser el 100 % dels honoraris de traducció i el 50 % de l'edició.

Cal notar que tant el Programa Kaleidoscope com aquest estan pendants de l'aprovació final del Consell.

Programa d'enginyeria lingüística

Direcció General XIII

El camp de l'enginyeria lingüística, conegut també amb el nom d'indústries de la llengua, inclou el conjunt d'activitats relatives a la concepció, la producció i la comercialització d'eines, productes i serveis que recorren al tractament automàtic de la llengua natural. És l'àrea en què s'interrelacionen la llengua i la informàtica, les eines lingüístiques que s'utilitzen per al tractament automàtic de la informació i les aplicacions informàtiques que impliquen el processament del llenguatge.

L'enginyeria lingüística és un dels sectors d'actuació previstos en el Programa d'Aplicacions Telemàtiques (1994-1998) de la Comissió Europea amb la intenció de facilitar l'ús de les aplicacions telemàtiques a Europa i incrementar les possibilitats de comunicació en i entre les llengües europees, mitjançant la integració de nous mètodes de processament del llenguatge escrit i oral.

Concretament, són tres els projectes que subvenciona la DG XIII en aquesta línia:

- Parole, per a l'àrea de recursos lingüístics escrits;
- Speechdat, per a l'àrea de recursos orals;
- Pointer, per a l'àrea de terminologia.

Cada un d'aquests projectes, integrats en un sol programa, gaudeix d'un ampli ventall d'actors amb la finalitat d'aconseguir una cobertura equilibrada entre les diferents necessitats i perspectives en les diverses àrees. Per això, la Comissió Europea pretén consorciar per mitjà d'aquest programa tant empreses actives en el camp de l'enginyeria i l'assessorament documental, com proveïdors de serveis lingüístics, associacions professionals d'aquesta àrea, centres d'informació sobre activitats i dades terminològiques, centres de recerca i institucions acadèmiques de tot Europa.

Pel que fa a la convocatòria d'ajuts d'enguany, se centra en dues temàtiques:

- 2.1 la creació de recursos de rendibilització del processament de les dades lingüístiques a nivell lèxic i terminològic, i
- 2.2 la recerca i distribució de recursos d'interès general en el camp de l'enginyeria lingüística.

La CE acceptarà les propostes que tinguin com a objectiu subministrar als consorcis RTD i altres parts interessades un sistema que amplii l'abast de la informació. En les propostes cal especificar la infraestructura necessària per dur-les a terme.

El pressupost destinat a aquests ajuts és de 10 mecus (milions d'ecus), distribuïts de la manera següent:

	Tipus de projecte	Durada (mesos)	Núm. de projectes desitjables	Contribució (en mecus)
Tasca LE 2.1 Llenguatge escrit				
Lèxic	Desenvolupament	Més de 36	3-4	0,5-3,0
Corpus	i verificació	Més de 36		
Eines		Més de 24		

	Tipus de projecte	Durada (mesos)	Núm. de projectes desitjables	Contribució (en mecus)
Tasca LE 2.1. Llenguatge oral				
Lèxic	Desenvolupament	Més de 36		
Corpus	i verificació	Més de 36	3-4	0,5-3,0
Eines		Més de 24		
Terminologia Demostració Projectes	Validació	Més de 24	2	0,6-1,0
Tasca LE 2.2	Validació i difusió	Més de 36	1	0,5-1,0

El detall d'aquesta convocatòria és superior al de qualsevol altra, cosa que encara en dificulta més el resum o l'explicació. Per tant, per obtenir-ne més informació, cal adreçar-se a la mateixa DG XIII.

Programa La joventut amb Europa (tercera fase)

El Parlament Europeu i el Consell van adoptar conjuntament, el dia 20 de febrer de 1995, el Programa La joventut amb Europa, per al període comprès entre l'1 de gener de 1995 i el 31 de desembre de 1999. L'objectiu principal del programa és oferir suport al procés educatiu dels joves per mitjà del desenvolupament d'activitats que impliquin l'intercanvi.

El programa es divideix en cinc accions principals:

Acció A: activitats intracomunitàries que afecten directament els joves

Acció B: animadors juvenils

Acció C: cooperació entre les estructures dels Estats membres

Acció D: intercanvis amb tercers països

Acció E: informació dels joves i estudis en l'àmbit de la joventut

En totes aquestes accions, els projectes que hom pot presentar han de tenir un plantejament pedagògic clar i han de fomentar entre els joves la consciència de llur ciutadania europea. En cada cas, a més, la Comissió tindrà en compte els projectes culturals.

Per a més informació, adreceu-vos a l'Oficina de la Comissió Europea a Barcelona o bé al CIEMEN.

Nota

1. CIEMEN. Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions. Agraïxo la col·laboració de Myriam Alkain del BIC de Brussel·les.